

CAPITOLUL II

Amintiri...

Amintiri...

Amintiri...

După 20 de ani...

După douăzeci de ani, constat cu uimire ca îmi amintesc doar de câțiva dintre profesorii pe care i-am avut în liceu, iar mai târziu, la Conservator. Straniu! În mod normal ar fi trebuit să îmi amintesc cu lux de amănunte, considerând numărul exagerat de ore (comparativ cu alți studenți) petrecute în incinta institutului educațional...

Cred că toți avem - mai mult sau mai puțin, o memorie selectiva. Sau, cine știe, poate că amintirile sunt bazate pe calitatea experienței în raport cu personalitatea noastră?

Oricum, acum, în anul 2009, realizez că au trecut peste douăzeci de ani de când alergam cu inima în gât prin Cișmigiu, în fiecare miercuri, ca nu care cumva sa intru după profesor în clasa de istoria muzicii. Orice, numai asta nu... Dacă erai, chiar și cu un minut peste ora 9:00, erai remarcat, în liniște. O privire era mai mult decât suficientă. Nu era frică, nu, era mult mai rău: faptul că respectul datorat clasei și profesorului era încălcat. Respectul cerut în mod insistent și permanent de profesor. Codul nescris, dar subînțeles, impus de prezența oarecum rigidă, solemnă și impunătoare a MAESTRULUI BRÂNCUȘI. Abia acum realizez că insistența lui de a fi punctual își avea rădăcini mult mai adânci: era importanța pe care el o acorda respectului și responsabilității.

O imagine greu de uitat. Maestrul cu părul ca pana corbului, ne-a dat nouă, studenților lui, un alt cadou de care ne-am bucurat o viață: darul de a aprecia muzica si arta. Îmi amintesc cum cuvintele „sunt studenta Maestrului Brâncuși” erau magice și ne deschideau porțile Operei Române. Seară de seară, oricând vroiai ... Nu mai trebuia să spui nimic. Erai invitată înăuntru și privita cu o vagă invidie: „studenta Maestrului Brâncuși”, pe atunci directorul Operei Române... încă o dată, lumea fan-

tastică a muzicii te învăluia, purtându-te în lumi nebănuite, îmbogățindu-ți sufletul.

După douăzeci de ani, vreau să vă mulțumesc. Maestre Brâncuși, pentru șansa pe care mi-ați oferit-o de a vedea aproape toate spectacolele Operei Române, multe dintre ele de chiar trei, patru ori! Mulțumesc și pentru ora exactă la care veneați mereu la cursuri, așteptându-vă ca și noi să fim la fel de punctuali... precum și pentru descifrarea multor „necunoscute” din materia de specialitate predată.

După atâta timp, realizez că sunteți unul dintre profesorii de care îmi amintesc cu recunoștință!

Abey WITECKA (Gabriela AVESALON)
Vancouver, Canada
Iulie 2009

Pe maestrul PETRE BRÂNCUȘI l-am cunoscut în diferite ipostaze, toate dezvăluindu-mi o aparentă duritate și detașare dar având în fapt o caldă și directă putere de comunicare și înțelegere.

L-am avut profesor la cursul de Istoria Muzicii Românești unde ne îndrepta mereu atenția spre adevăratele valori ale creației autohtone. L-am urmărit ca Rector al Conservatorului „Ciprian Porumbescu” (actuala Universitate Națională de Muzică din București) unde organiza și veghea la buna desfășurare a activității diferitelor compartimente, inclusiv Corul de Cameră „Madrigal” din care făceam și eu parte la acea vreme. Apoi am beneficiat de înțelegerea, deschiderea și generozitatea sa, în postura de Director al Operei Române din București unde am avut marea șansă să îmi fie prezentată în primă montare scenică baletul pentru copii (în 2 acte, 4 tablouri) „Albă ca zăpada” după povestirea fraților Grimm, pe un libret propriu.

În toate întâlnirile și discuțiile avute cu maestrul Petre Brâncuși răzbăteau ușoare și blânde ironii dar care aveau mereu în substrat aceeași exigență în comportamentul domniei sale dar

care ți-o impunea și ție, ca interlocutor, aceeași puternică dorință de a forma caractere, de a impune respect în relațiile inter-umane, de a ocroti prin atitudine și faptă colectivele pe care le îndruma.

A fost și va rămâne pentru mine un exemplu de exigență și intransigență profesională, de autoritate muzicală, de echilibru în atitudine și comunicare între oameni.

Dan Mihai GOIA
Dirijorul CORULUI ACADEMIC RADIO
Director artistic al Coralei Bărbățești Ortodoxe
„TE DEUM LAUDAMUS”
Iunie 2009

Către Simpozionul Național „Profesor Universitar Doctor Petre Brâncuși”

Profesorul, muzicologul și rectorul Petre Brâncuși face parte din pleiada personalităților care au influențat bunul mers al învățământului muzical românesc și care m-au impresionat prin claritatea comunicării, prin fermitatea și constanța susținerii ideilor, ca și prin comportamentul său.

În figura rectorului Brâncuși am recunoscut omul capabil de a conduce și îndruma o instituție atât de importantă și complexă precum Conservatorul „Ciprian Porumbescu” din București în cadrul căruia au crescut și s-au format valoroase talente, cu minunate performanțe artistice, într-o vreme când dezvoltarea învățământului muzical superior nu reprezenta o prioritate pentru societatea noastră.. La momentul preluării rectoratului de către Domnul Petre Brâncuși, fiind cadru didactic tânăr, în plină formare profesională, am găsit în persoana sa, ca și în profesorii mei, tot sprijinul și încrederea de care aveam nevoie. Domnia-sa avea întotdeauna timp și pentru a ne asculta și pentru a ne sfătui, astfel încât manifestările formațiilor artistice studentești din acea perioadă au fost reale succese. Nu pot să nu-mi amintesc, cu admirație, că aflându-se în fruntea unei instituții cu multiple probleme, el însuși fiind foarte exigent, și-a crescut și educat copiii în așa fel ca munca să fie suverană, severă și cinstită, fără ocolișuri sau favoruri. Așa cred că se explică temeinicia și frumusețea realizărilor familiei Brâncuși.

Pentru ceea ce am reușit să fac în acea perioadă cred că nu am mulțumit niciodată personal Domnului Rector Petre Brâncuși, atunci când credeam că suntem veșnici, că totul era firesc; consider, prin urmare, ca fiind o datorie de suflet în a transmite contemporanilor și celor care ne vor urma, că nu vor trebuie să uite abnegația și devotamentul prin care Profesorul și Rectorul Petre Brâncuși a slujit învățământul muzical românesc. Păstrați, vă rog, întreaga mea considerațiune și respectoasa aducere-aminte pe care o am despre omul, profesorul și rectorul Petre Brâncuși.

*Conf. univ. Silvia Secrieriu
București, iulie, 2009*

Câteva aprecieri despre Profesorul Universitar

Dr. PETRE BRÂNCUȘI

Profesorul Universitar Dr. Petre Brâncuși a fost rector al Conservatorului de Muzică “Ciprian Porumbescu”, profesor și muzicolog de prestigiu.

Ca profesor, a predat Istoria Muzicii Românești și Universale la catedra de Istoria Muzicii din Conservatorul de Muzică “Ciprian Porumbescu”.

Ca muzicolog, a avut o prezență activă în media-presă, participând la numeroase dezbateri asupra vieții muzicale românești. Din toate discuțiile pe teme de specialitate reieșea competența și înaltul său nivel științific, fiind în permanență f. bine documentat și la obiect, dovedind multă seriozitate și principialitate. Împreună cu prof. Nicolae Călinoiu a elaborat o lucrare de importanță fundamentală pentru învățământul muzical: “Istoria muzicii românești”.

Între anii 1972 - 1982 a fost numit Rector al Conservatorului de Muzică “Ciprian Porumbescu” și ulterior Președinte al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România.

Perioada în care a funcționat ca rector a fost o perioadă f. critică pentru întregul învățământ muzical românesc, sub toate aspectele. La școlile și facultățile de muzică, prin reducerea drastică a cifrei de școlarizare, s-a pus sub semnul întrebării întregul viitor al învățământului artistic-muzical, ajungându-se la situația limită de a avea numai un singur elev sau student/disciplină. În acest context, rectorul Petre Brâncuși a acționat cu mult tact, dar cu hotărâre și perseverență pentru prevenirea accentuării unei degradări și mai mari a stării de fapt din învățământul nostru muzical de specialitate.

Anul 1977 a dezvăluit o altă calitate umană și managerială a rectorului Petre Brâncuși, prin implicarea sa, în mod exemplar, la

înlăturarea consecințelor seismului, antrenând întregul personal didactic, inclusiv studenții, la repararea și repunerea în stare de funcționare a sălilor de curs din blocul A (cel mai afectat). Tot în calitatea lui de rector, Petre Brâncuși s-a preocupat constant de perfecționarea continuă a structurii și conținutului cursurilor disciplinelor teoretice, atât sub aspect didactic cât și interpretativ, în vederea aducerii lor la nivelul cerințelor didactico-muzicale contemporane.

A acționat meritoriu și la stoparea reducerilor de personal didactic de specialitate, fapt cerut expres de Ministerul învățământului din acea perioadă, fiind nevoit, în schimb, să accepte desființarea orchestrei și corului studioului de operă.

În consecință, consider că întreaga prezență a profesorului Petre Brâncuși, fie ca profesor, fie la conducerea Conservatorului de Muzică "Ciprian Porumbescu" a fost benefică, contribuind nemijlocit la asigurarea unei evoluții pozitive ulterioare a întregului învățământ muzical de specialitate, într-o perioadă foarte critică pentru viața cultural-muzicală a țării.

***Prof. Univ. Ioan AVESALON,
Iulie 2009***

**Uniunea Compozitorilor
din R.S.Ț.România
Președinte**

Stimate Tovarășe prim-secretar,

În cadrul programului de sprijinire de către Uniunea compozitorilor muzicologilor a activității de colective de compozitori și muzicologi repartizate pe județe ca responsabilitate, îndrumarea activității formațiilor artistice de amatori, a cercurilor de prieteni și muzicii și în general a altor acțiuni de răspândire în mase a valorilor muzicale.

Membrii acestor colective sunt în măsură să realizeze îndrumarea dirijorilor în sensul îmbunătățirii repertoriului cu lucrările cele mai reprezentative și să ajute cu sugestii pe toți cei care desfășoară activități de educație muzicală în orașe ca și la sate.

Din colectivul repartizat județului dumneavoastră fac parte:

1. Constantin Catrina	muzicolog
2. Andrei Bretz	compozitor
3. Wilhelm Berger	compozitor
4. Edmond Deda	compozitor
5. Laurențiu Nemescu	compozitor
6. Octavian Nemescu	compozitor
7. Richard Bartzer	compozitor
8. Gemma Zimveliu	muzicolog

Totodată pe linia acțiunii "Fiii satelor" sau "Fiii orașelor" precizăm că următorii membri și Uniunii compozitorilor s-au născut sau au trăit în localități din județul dumneavoastră și anume:

1. Tudor Ciortea	compozitor – orașul Brașov
2. Constantin Zamfir	compozitor – orașul Brașov
3. Gemma Zimveliu	muzicolog – orașul Brașov
4. Cornelia Tăutu	compozitor – orașul Făgăraș
5. Nicolae Ciocoiu	compozitor – orașul Râșnov
6. Vlad Ulpiu	compozitor – comuna Zărnești
7. Florin Georgescu	muzicolog – comuna Dârsete
8. Wilhelm Berger	compozitor- comuna Rupea

Vă adresăm rugămintea de a da indicații celor în drept pentru ca membrii Uniunii noastre să fie solicitanți spre a-și aduce contribuția mai concretă și eficientă la opera de educație muzicală parte integrantă din acțiunile cuprinse în Festivalul Național "Cântarea României".

**Cu toată stima,
PREȘEDINTE,
Petre Brâncuși**

Gânduri dedicate lui Petre BRÂNCUȘI...

Acum, aici și acum, mă aflu întru deliciul „amintirilor”. Era în 1972, vara. Încheiasem un ciclu universitar la Conservatorul de Muzică „Ciprian Porumbescu” din București. Începusem studiul pianului la 5 ani; la 23 de ani aveam să realizez - spre bucuria părinților mei! - un pas important în definirea mea ca om, ca muzician profesionist, prin confirmarea, ca „șef de promoție”, a integrării mele în corpul profesoral academic. Din toamna lui '72 urma să fiu „asistent-stagiar”. În acea toamnă, fusese numit ca Rector, profesorul PETRE BRÂNCUȘI. Nu știam ce fel de om este. Aveam să îl cunosc. Îl cunoșteam pe Rectorul Victor Giuleanu care, alături de Decanul de atunci, profesorul George Manoliu, îmi acordaseră imensul privilegiu de a continua studiile universitare ca „asistent-stagiar”, la impresionanta sesiune de „repartiție guvernamentală” în așa-zisa producție. Da, îmi doream să îmi continui studiile, mai ales că aveam numai căi deschise (cel puțin aparent...). Rectorul cel nou era, pentru mine, un „istoric” al muzicii, care venea după un „1968 românesc”, plin de speranțe în spiritul civilizației moderne. Eram tânăr biologic, dar suficient de matur (dacă nu chiar „bătrân”) prin educație pentru a crede în Divinitate, în har, în menire, în forța logicii, în profesionalism... Rectorul PETRE BRÂNCUȘI ne ceruse tocmai așa ceva; mai puțin, cel puțin în aparență, să fim credincioși...Nu putea, presupun. Așa cum îl vedeam, părea nu numai „sever”, dar și deplin corect față de comunitatea pe care o „păstorea”, față de rigorile societății care avea reguli din ce în ce mai stricte, poate chiar de neînțeles. Petre Brâncuși a știut să regleze optim, în raport cu timpurile care își impuneau pretențiile în locurile europene pe care le guvernau, cerințele academice, artistice. A fost un Rector extrem de dur (refuz comparațiile facile, precum cea cu ”diamantul” în situația aceasta...), totodată extrem de corect. Atât cât puteam eu să observ, să resimt! Într-o bună zi, mi-a solicitat pre-

zența în cabinetul său. Mi-a adresat direct o rugămintă, într-o formulare ca de „ordin”, să învăț Concertul („Ipostaze”) pentru pian și orchestră scris chiar în acel timp de mai tânărul muzician Adrian Iorgulescu. M-am bucurat. Cântam mult în acei ani; și Couperin, Ph. Em. Bach, Mozart, Beethoven, Brahms (cel căruia aveam să îi dedic o carte, care a avut „șansa” să apară abia după acel '89 românesc, ulterior confirmată în Doctoratul meu din '92...), Schumann, Debussy, Ravel, Bartok, precum și un reper-toriu amplu deschis de la Webern și Boulez până la excepționali creatori români, de la Enescu până la - iată! - Iorgulescu). Am învățat, am cântat (cu Filarmonica din Oradea, dirijată de Erwin Acsel), am obținut un succes important pentru începutul carierei mele. Petre Brâncuși era ferm și - poate pentru unii...- prea (prea?!) exigent. Ne cerea, în fond, să fim ceea ce trebuia să fim; nimic în plus.

Poate că resimțeam atunci o anume rigiditate, o „distanță” artificială. Acum, după ani și ani, îl înțeleg. Era obligat să separe viața interioară a Conservatorului de fătuiala socială. Noi, profesorii tineri, alături de cei maturi (precum Vieru, Stroe, Dan Constantinescu, Gh. Halmoș, Geantă, Antropov și câți mulți alții) eram garanția perpetuării Școlii Superioare Românești de Muzică (de la Cuza cetire, prin actul său de înființare a Sistemului de învățământ de nivel înalt, în 1864!). Cerințele societății românești în acele timpuri (mai ales după un - încă - neclar 1971) impuneau o adevărată „separare” a puterilor în România: unii dedicați evoluției spirituale, alții supuși mecanismelor gregar restrictive ale unui sistem rigid. Petre Brâncuși și-a asumat un rol extrem de dificil de „jucat”. Totuși a făcut-o cu o anume distincție. Mulți au apreciat că a reușit să ferească universul muzical de imixtiunea tulburărilor socio-politice. A știut „ce” și „cum” să scrie, ca muzicolog. A știut „ce” și „cum” să vorbească în instanțele decizionale ale României anilor '70. Pentru unii a scris „bine”, chiar dacă ușor „clișeistic”; pentru relativ mulți muzicieni din Conservator, Petre Brâncuși a știut să mențină un standard bun în examenele de admitere și de licență. Sigur, la un moment dat,

apăruse furia drapelului de „frunțași” în „producție”; trebuia să raportăm rezultate bune. Noi raportăm rezultate „foarte bune”! Eu, bunăoară, raportăm recitaluri personale (cu repertoriu din Baroc până în contemporaneitate), recitaluri cu clasa (anual, la Filarmonica din București), premii naționale (eu însumi, un premiu II, după Dan Grigore, la „pian-profesioniști”, precum și ale studenților mei...!) și internaționale (iarăși, mă prezint ca participant activ cu trei ! - recitaluri de pian la Darmstadt/Germania, la Festivalul de Muzică Nouă în 1978, apoi în 1980, alături de succesele unor formații - triouri și cvartete - la Concursuri din Ungaria și din Franța). Maestrul Petre Brâncuși m-a felicitat cu distincție pentru fiecare (fiecare!) împlinire profesională, Nu a avut, niciodată!, efuziuni familiare cu mine. Cu nimeni, cred... Așa trebuia să fie: corect, chiar dur. Pentru a „proteja” Conservatorul!!

Sunt multe detalii de „caz” într-o rememorare a timpurilor '72-'80, ani în care Petre Brâncuși a fost Rector al primei (!) Universității Naționale de Muzică din România. Ceea ce rămâne este „numele”, rămân multe înfăptuiri ale „numelui” PETRE BRÂNCUȘI.

București, 29 octombrie MMIX
Prof. univ. dr.
Șerban-Dimitrie SOREANU

O amintire...

Cât de ciudat ne leagă viața?! Fortuna ne-ar fi împrăștiat care-ncotro, dacă nu ne planifica traiectoriile în funcție de foloasele ce i le-am fi putut aduce mai târziu, oricând. În consecință, iată-mă - în '72 - absolventă a Conservatorului „Ciprian Porumbescu” din București, cu o repartiție la Radiodifuziunea Română. Pe ultimii metri ai activității de director ce răspunea întru totul de Direcția Muzicală Radio, se afla muzicologul și jurnalistul Petre Brâncuși. Apoi domnia sa a fost numit rector al Conservatorului bucureștean, unde a rămas vreme de 10 ani. În timp ce furam meserie de la colegii mai în vârstă, aflam amănunte despre un om. De pildă:

Ah, îmi atrăgea atenția dna Baciuc, dacă veneai cu schema (grila) asta la dl Brâncuși, ți-ar fi dat-o înapoi și ți-ar fi recomandat să te mai gândești...

Cum?

În așa fel încât să alternezi muzica de cameră cu cea simfonică pe parcursul unei zile și, în orice caz, să ai grijă ca arta muzicală universală să nu fie într-o proporție prea mare față de cea românească. Pe cât se poate... egale...

Încă înainte de a-l cunoaște, aflasem despre Petre Brâncuși că este un susținător al echilibrului și că iubește atât creația autohtonă cât și școala noastră de interpretare instrumentală și vocală. Apoi ne-am întâlnit. Urma să realizăm împreună, eu ca redactor și domnia sa ca realizator, un serial radiofonic sub genericul „Eternul frumos al muzicii românești”. Planificasem totul: cât să dureze textul, cu ce fragmente muzicale să îl ilustrăm, ziua și ora la care era oportun să fie difuzat. Timpul trecea, în urma discuțiilor se formase un dosar a cărui greutate creștea, înregistrarea primelor episoade se realizase, dar s-a întâmplat ceva ce nu îi stătea în fire acestui profesionist: seria de emisiuni nu a fost dusă la capăt. Intrasem, fără să ne dăm seama, într-o perioadă în care vedetă de

radio, televiziune, presă era o singură persoană. Oricâtă grijă am fi avut, nu se întrezăreau sorți de izbândă pe calea undelor. Și spre regretul nostru, ascultătorii au fost lipsiți de bucuria de a audia crâmpie din partiturile compozitorilor români din vremi de demult până în acel prezent, momente însoțite de explicații exacte, extrem de sugestive pentru auditoriu, utile.

Profesorul și muzicologul Petre Brâncuși a continuat să se dedice în scris popularizării artei muzicale, eu - sub impresia pasiunii sale - am încercat să promovez artiștii noștri pe postul de Televiziune...

*Adriana ROGOVSCHI,
octombrie 2009*

Amintiri nepieritoare!

De maestrul Petre Brâncuși mă leagă amintiri foarte plăcute. L-am cunoscut în perioada studenției mele (1965-1970) la Conservatorul „Ciprian Porumbescu” din București. În anul universitar 1967 și 1968 l-am avut chiar profesor de istoria muzicii românești, curs pe care-l predă cu multă seriozitate. Era sobru, degajat și mereu binevoitor cu noi, studenții. Vroia să învățăm carte. În anul 1968 am debutat ca solistă, pe scena de concert a Radiodifuziunii Române, sub conducerea maestrului Iosif Conta, interpretând Concertul pentru harpă și orchestră de Carl von Dittersdorf. La acest concert a fost prezent și directorul de atunci al Redacțiilor muzicale și al Formațiilor artistice, Petre Brâncuși. În primăvara anului 1970, Domnia Sa a organizat o selecție a studenților de la Facultatea de interpretare muzicală din cadrul Conservatorului bucureștean, selecție ce viza ocuparea locurilor vacante din Orchestra Simfonică Radio. În urma acestui concurs, la data de 1 august 1970 am primit repartiția guvernamentală pentru această orchestră. Este indiscutabil că maestrul Petre Brâncuși a avut un cuvânt hotărâtor în acest sens. Îmi amintesc cu multă emoție că în septembrie același an, la prima întâlnire în noua mea calitate cu domnul director, m-a anunțat că sunt programată în stagiunea următoare cu Concertul pentru harpă și orchestră de Paul Constantinescu, unul dintre cele mai grele din întreaga literatură de specialitate și pe care eu nu îl studiasem. Am ezitat o clipă, apoi am acceptat. Am fost foarte plăcut surprinsă de încrederea pe care Domnul Petre Brâncuși mi-a arătat-o, atunci, la începutul meu de drum, și asta m-a motivat la maximum. Concertul a avut loc în martie 1971 sub bagheta lui Radu Zvorîșteanu și a fost considerat o mare izbândă. Îi sunt și astăzi recunoscătoare și îi mulțumesc maestrului întrucât acest concert mi-a adus foarte multe succese în țară și în turneele din străinătate, fiind una din lucrările preferate din repertoriul meu.

Elena GANȚOLEA, Octombrie 2009

Dl. Petre Brâncuși mi-a lăsat mereu impresia unui om foarte exigent, un caracter dur, tare, dar cu respect față de adevăratele valori.

Atunci când conducea Conservatorul „Ciprian Porumbescu” din București, a trimis întotdeauna pe cei mai buni studenți la concursurile internaționale, aceștia aducând mereu premii ca reprezentanți ai României. Astfel, școala românească de muzică și-a consolidat renumele pe care și-l câștigase deja, în acea vreme, pe plan internațional.

Între timp, eu am absolvit Conservatorul la clasa de pian, am început să compun, să câștig deja premii la concursurile de gen și speram să pot intra și eu ca membru în Uniunea Compozitorilor. Tot dl. Brâncuși conducea atunci destinele UCMR, într-o perioadă foarte grea, când uniunile de creație erau prost văzute de conducerea superioară de partid și erau, practic, la un pas de desființare.

În acea atmosferă total neprielnică, primirea de noi membri era un lucru ce nici nu mai încăpea în discuție.

Eu, alături de alți tineri compozitori (Dan Dimitriu, Șerban Georgescu, Viorel Gavrilă, Virgil Popescu, Dumitru Lupu, Dani Constantin etc.), băteam, de ani și ani, la porțile Uniunii, pentru a deveni membri ai secției de muzică ușoară și jazz.

A fost și meritul Dlui Președinte Brâncuși că, după o lungă perioadă de așteptare, s-a reușit aprobarea câtorva locuri. Dânsul, împreună cu maestrul Capoianu și Ion Cristinoiu, au organizat un examen de admitere atât de dificil (asta, poate, din dorința de a păstra un anumit nivel și de a conserva Uniunea Compozitorilor ca o organizație a elitei muzicale), încât noi, concurenții, a trebuit să reluăm studiul cursurilor din perioada studenției noastre la Conservator, pentru a ne putea prezenta la acel examen ce nu făcea nici o diferență între cei ce doreau să fie admiși la secția de muzică ușoară și jazz și cei de la simfonic. A fost un examen greu dar, pregătindu-mă în mod serios, l-am luat.

Așa încât și azi cred că și datorită strădaniilor dlui Brâncuși, eu, ca și alți câțiva colegi ai mei, am fost primiți ca membri ai UCMR, altfel am mai fi avut de așteptat până după 1989, așa cum s-a întâmplat cu alți tineri compozitori.

*Ionel TUDOR composer,
Big BȘnd Radio - conductor,
Octombrie 2009*

Interviu cu rapsodul Gheorghe Turda, 29.10.2009

Cristian Brâncuși: Stimate maestre Gheorghe Turda, revin în fața dumneavoastră cu respectul și admirația pe care le resimt în fața unei valori a spiritului românesc, în fața unui artist adevărat, a unui om de cultură care face onoare plaiurilor natale și locuitorilor acestei țări. Intenția mea în clipa de față este de a reface câte ceva din chipul celui care a fost Petre Brâncuși. V-aș ruga, dacă este posibil, să ne vorbiți despre cum l-ați cunoscut.

Gheorghe Turda: În primul rând, mă bucur că m-ați solicitat pentru a vă destăinui câteva sentimente și expresie sufletească față de ce a însemnat pentru Gheorghe Turda personalitatea maestrului Petre Brâncuși precum și familia sa. Ca tânăr student la Academia de muzică din Cluj, în acele vremuri, eu veneam destul de des în București și colaborez cu Ansamblul „Rapsodia Română”. În 1973 când eu am absolvit conservatorul de la Cluj -secția bel-canto, prin repartiție guvernamentală am venit la „Rapsodia Română” unde mi-am desfășurat activitatea timp 20 de ani. În acea vreme, după cum bine îmi amintesc, maestrul Petre Brâncuși era Rectorul Conservatorului „Ciprian Porumbescu” din București și consultant al Ministerului Culturii. Ca bucureștean deja, fiind la „Rapsodia Română”, m-am întâlnit în diferite ocazii cu dumnealui, fie la concertele filarmonicii, fie la cele ale radio-ului, la concertele corului Madrigal, după câte știu era în relații foarte apropiate cu maestrul Marin Constantin și chiar maestrul Petre Brâncuși a susținut foarte mult proiectele corului Madrigal, atât în țară cât și peste hotare. Iar cea mai frumoasă, zic eu, întâlnire și amintire s-a petrecut la Satu Mare, când eu deja absolvisem Academia, eram la „Rapsodia”, și fiind la mine în zonă, în Maramureș, în țara Oașului, ne-am întâlnit după concertul corului Madrigal, la o familie de medici, unde maestrul Petre Brâncuși, cu maestrul Marin Constantin, alături de mai mulți coriști, am petrecut ca-n țara Oașului, cum se spune, între prieteni. În acea seară, sigur, era greu de presupus ca eu, ca solist

de folclor, cu studii clasice, să pot să-mi permit să cânt ceva la acea petrecere în fața unor titani ai muzicii românești și nu numai, în fața maestrului Brâncuși, a maestrului Marin Constantin... Însă, bine înțeles, după un pahar de palincă, mi-am dat drumul, de fapt ei au dat tonul și după ce m-au auzit cântând, maestrul Brâncuși mi-a spus: „...moroșene, se vede că ai făcut bel-canto, că ne acoperi pe toți”. Sigur, acea minunată seară n-am s-o uit niciodată, la familia doctorului Gheorghe Rachieru din Satu Mare. A rămas ca o amintire extraordinară... Mi-a propus pentru viitor anumite colaborări,...sigur...am fost într-un turneu în 1978, cu „Rapsodia Română” și Corul „Madrigal” în Statele Unite ale Americii. Se spunea atunci ca am însoțit delegația prezidențială în S.U.A. Pe undeva era un miez de adevăr în această afirmație, dar turneul nostru a avut un traseu paralel cu vizita președintelui de atunci al României..., nu ne-am intersectat drumurile niciodată... cu toate că, evident, știam de acea vizită la nivel înalt. Am fost invitați să cântăm în multe locuri, inclusiv la bisericile românești din S.U.A., unde am asistat la slujbele religioase înainte de spectacolele cu Corul „Madrigal” și Ansamblul „Rapsodia Română”. Uneori, Corul Madrigal a cântat toată partea de liturghie, iar eu am interpretat „Un apostol”, „Tatăl nostru” și mai multe „Pricesne”, în finalul liturghiei. Deși momentele respective erau încărcate de multă sensibilitate, la vremea aceea nu prea puteam să le facem publice, deși lucrurile erau cunoscute de autorități, dar de partea oficială a turneului nostru, care a cuprins concerte în orașe și săli celebre, s-au ocupat îndeaproape mai multe personalități, inclusiv Petre Brâncuși.

Ce să vă spun despre maestrul Brâncuși? Maestrul a fost și va rămâne în sufletele noastre ca admiratori ai familiei Brâncuși, ca un etalon pentru tot ce a creat în calitate de compozitor, de muzicolog, în primul rând, a creat o atmosferă liber consimțită față de marile valori culturale ale muzicii și față de marii interpreți din acea vreme. Îmi amintesc că atunci când o bună perioadă era și la Ministerul Culturii ca și consilier, niciodată, dacă mergeai cu o problemă oarecare, nu te refuza și era foarte drept în ceea ce aproba, pentru proiectele existente la acea vreme. Politica pe care o promova

era politica artei, a culturii și pentru acest lucru l-am admirat foarte mult. L-am cunoscut și atunci când era rector al Conservatorului „Ciprian Porumbescu”, l-am întâlnit la diferite spectacole, concerte susținute la sediul conservatorului, știu că a fost în excelente relații cu marele profesor de canto de la Cluj, care a fost și profesorul meu, este vorba de Alexandru Fărcaș.

Cristian Brâncuși: Iubite maestre, ce ne puteți spune despre cum știa Petre Brâncuși să selecționeze cadrele potrivite în sectoare de activitate diverse. Dincolo de profesionistul aflat în poziția de manager al atâtor instituții importante ale țării la vremea respectivă, a fost un formator de caractere și destine profesionale, atâta vreme cât, în calitate de cadru didactic (indiferent de funcțiile ocupate, și-a păstrat postul la catedra de istoria muzicii românești) dar și de rector, a recomandat, cu un fler deosebit, pe anumiți studenți în posturi importante pentru a vorbi doar de radio și televiziune, pe criterii strict profesionale.

Gheorghe Turda: În primul rând, ca formator de valori ale muzicii, era un om foarte exigent, și drept dovadă, a numit oameni potriviți în funcții cheie în radio și televiziune și în alte sectoare ale culturii muzicale, cei mai mulți au confirmat, fiind în funcție și astăzi.

Cristian Brâncuși: Să nu uităm că la vremea respectivă (ca și astăzi, de altfel) nu erau școli de radio ori de televiziune, pregătirea făcându-se direct la locul de muncă. Probabil, Petre Brâncuși a știut să vadă în studenții respectivi potențialul spiritual, de autoperfecționare și de dăruire, de loialitate față de instituția în care vor activa.

Gheorghe Turda: Iar ca dovadă, în această frumoasă familie de muzicieni, a știut în mod special cum să-și pregătească fiul ca să-i continue arta și această nobilă, hai să-i spunem, meserie pentru lumea mare a muzicii.

Cristian Brâncuși: Vă rog să ne spuneți dacă ați colaborat direct în juriile de festivaluri, concursuri etc...

Gheorghe Turda: Îmi amintesc că a făcut parte dintr-o vizionare, și sunt sigur de acest lucru, când ne pregăteam de un mare turneu în Japonia, cu „Rapsodia Română”, și a fost invitat din

partea Ministerului Culturii.

Cristian Brâncuși: Cam când a fost asta?...

Gheorghe Turda: Sigur, noi turneul l-am făcut în 1987. Și cum vizionarea a avut loc cu șapte ani înainte, rezultă că vizionarea a avut loc în 1980.

Cristian Brâncuși: La vremea respectivă era încă rector al Conservatorului „Ciprian Porumbescu” și președinte al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România.

Gheorghe Turda: Înseamnă că a venit în calitate de Președinte al Uniunii Compozitorilor, întrucât impresarul japonez a solicitat ca la această vizionare să fie prezenți oameni de mare probitate profesională, mari muzicieni.

Cristian Brâncuși: Și turneul a avut loc!

Gheorghe Turda: Turneul a avut loc în 1987, a fost un turneu de referință pentru folclorul românesc, pentru România. Atunci am fost cu soția, cu regretata d-nă Turda, și vreau să vă spun că la acea vizionare, din 24 de soliști, am reușit doar trei. Ștefania Rareș, Maria Cornescu și Gheorghe Turda. Sigur că am creat o mare invidie între colegi....și în unanimitate ne-au ales, mai cu seamă că japonezul nu știa cum ne cheamă și, bineînțeles, s-a exprimat că vreau pe blonda care era Maria Cornescu, o vreau pe aia cu bundița, jocul de blană, Ștefania Rareș, și îl vreau pe cel ce are vocea asemănătoare cu a lui Tom Jones! Frumoase amintiri!

Cristian Brâncuși: Maestre, vă mulțumesc pentru amabilitatea cu care m-ați primit pentru acest interviu, pentru cafea și, mai ales, pentru mărul de Săpânța, delicios, pe care l-am savurat înaintea interviului. Vă urez sănătate și mult succes în activitatea de excepție pe care o desfășurați.